

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/25/2020
Identifikačné číslo spisu: 5114237429
Dátum vydania rozhodnutia: 25.05.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Erika Šobichová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:5114237429.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: EUROKAPITAL, a.s., so sídlom Ružinovská 3, Bratislava, IČO: 36 759 309, právne zastúpeného: JUDr. Lenkou Maďarovou, advokátkou, so sídlom Štrková 95/21, Žilina, proti žalovanému: Mesto Kysucké Nové Mesto, so sídlom Námestie slobody 94, Kysucké Nové Mesto, IČO: 00 314 099, právne zastúpenému: BDO Legal s. r. o., so sídlom Mostová 2, Bratislava, IČO: 51 803 330, o zaplatenie 5 000 000 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 13 C 389/2014, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 9 Co 18/2019-682 zo dňa 25. apríla 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 9 Co 18/2019-682 zo dňa 25. apríla 2019 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“) medzitémnym rozsudkom rozhodol, že žalobca má právo na náhradu škody voči žalovanému. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 373 Obchodného zákonníka, keď konštatoval, že žalovaný porušil povinnosť vyplývajúcu mu z kúpnopredajnej zmluvy zo dňa 13.11.2007, keď nepreviedol nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom zmluvy do vlastníctva žalobcu. Vychádzal i z rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 18 C 4/2008-128 právoplatného dňa 24.11.2010, z ktorého mal preukázané, že žalovaný ako predávajúci už v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy musel vedieť, že mu nehnuteľnosti vlastnicky nepatria, čo napokon vyplynulo i z citovaného rozsudku, ktorým súd určil sporné nehnuteľnosti do vlastníctva Rímsko-katolíckej cirkvi, farnosť Kysucké Nové Mesto. Na základe toho potom vznikla žalobcovi škoda spočívajúca vo vynaložených nákladoch súvisiacich s odkladovaním nehnuteľností, ako i ďalšia škoda v podobe ušlého zisku. Neprihliadol na námietku premlčania vznesenú zo strany žalovaného s prihliadnutím na ust. § 397, § 398 Obchodného zákonníka, tak ako to zdôvodnil v bodoch 30. a 31. dôvodov napadnutého rozhodnutia. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil ust. § 262 ods. 3 CSP s tým, že o nich rozhodne v konečnom rozhodnutí.

2. Na základe odvolania žalovaného Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudok okresného súdu potvrdil. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Pokiaľ išlo

o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie vecí, v tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nebolo potrebné opakovať (§ 387 ods. 2 CSP), keď ani zo strany žalovaného neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také rozhodujúce skutočnosti, s ktorými by sa nevysporiadal súd prvej inštancie.

3. Odvolací súd poukázal na to, že ako to napokon správne konštatoval i súd prvej inštancie v dôvodoch napadnutého rozhodnutia žalobca sa zaviazal previesť sporné nehnuteľnosti do vlastníctva žalovaného aj napriek tomu, že už v čase uzatvárania kúpnej zmluvy mu muselo byť zrejmé, že nehnuteľnosti mu vlastnícky nepatria. Z tohto pohľadu potom je len logické, že následne nedošlo k odkladovaniu kúpnej zmluvy. Prvotnou príčinou zmarenia prevodu teda bolo konanie žalovaného, a preto odvolací súd stotožňujúc sa s názorom súdu prvej inštancie medzitémny rozsudok potvrdil. Pokiaľ žalovaný v ďalšom namietal jednotlivé nároky žalobcu, a tým i výšku škody, mal za to, že toto bude predmetom ďalšieho dokazovania a konečného rozhodnutia. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a priznal žalobcovi, ktorý mal v konaní úspech, náhradu trov konania v celom rozsahu.

4. Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal žalovaný dovolanie. Dovolanie podal z dôvodov podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 písm. a) CSP.

4.1. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP uviedol, že k porušeniu práva na spravodlivý proces došlo porušením rovnosti strán konania tým, že prvostupňový a odvolací súd neodpovedal na námietky žalovaného, ktoré majú podstatný význam pre rozhodnutie vo veci a nepreskúmateľnosťou rozhodnutia oboch súdov v takej miere, že rozhodnutia neobsahujú zásadné vysvetlenia dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Poukázal na to, že podľa právneho názoru NS SR 4 Cdo 194/2017 v medzitémnom rozsudku musí byť posúdený celý právny základ veci. Právnym základom je všetko to, čo nemožno podradiť pod pojem výška uplatneného nároku. Ak sa súd v odôvodnení takéhoto rozsudku vôbec nezaobera námietskou účastníka, ktorá by mohla v konečnom dôsledku spochybníť základ nároku druhého účastníka, treba absenciu argumentácie súdu v tomto smere považovať za prejav arbitrárnosti a porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

5. Poukázal na to, že odvolací súd je povinný podľa rozhodnutia ústavného súdu III. ÚS 314/2018 vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní aj v prípade tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 CSP. Ďalej poukázal aj na rozhodnutie NS SR 4 Cdo 194/2017, že pokiaľ sa odvolací súd obmedzil len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, ktoré prvostupňové rozhodnutie nemá náležitosti odôvodnenia v zmysle § 220 ods. 2 CSP a uvedený nedostatok sám neodstráni, jeho rozhodnutie je potom nepreskúmateľné a je arbitrárnym rozhodnutím a znemožňuje účastníkovi, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva pretože sa oberá o možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov. Prvostupňový súd neposúdil celý právny základ žalobcom uplatneného nároku a neodpovedal na námietky žalovaného, ktoré majú podstatný význam pre rozhodnutie o veci. Odvolací súd sa s prvostupňovým rozhodnutím v celom rozsahu stotožnil, ale ani odvolací súd nedal odpoveď na skutočnosti, ktoré sú pre rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné, neposúdil celý právny základ žalobcom uplatneného nároku a neodpovedal na námietky žalovaného, ktoré majú podstatný význam pre rozhodnutie o veci. Rozhodnutie odvolacieho súdu je preto postihnuté rovnakou procesnou vadou ako medzitémny rozsudok prvoinštančného súdu. Obe rozhodnutia súdov ako celok sú tak nepreskúmateľné, nepresvedčivé a arbitrárne s poukazom na porušenie práv žalovaného na spravodlivý proces.

6. Žalovaný ako dôvody podstatné pre rozhodnutie prvostupňového a odvolacieho súdu uvádza po a) či sa právny vzťah žalobcu a žalovaného na základe kúpnej zmluvy riadi občianskym alebo obchodným zákonníkom, b) či je kúpna zmluva platný alebo neplatný právny úkon, c) či mal súd priznať žalobcovi právo na náhradu škody na základe skutkového základu žaloby, d) či všetky nároky, ktoré si žalobca uplatnil v žalobe predstavujú nároky z titulu škody, e) či vznikla škoda vo forme ušlého zisku, f) čo je príčinou vzniku škody.

7. Prvostupňový súd v medzitimnom rozsudku neposúdil celý právny základ veci. Nevymohol všetky právne otázky, keď neodpovedal na vyššie uvedené námietky žalovaného, ktoré mali podstatný význam pre rozhodnutie o veci, o jeho základe. Rozhodnutie prvostupňového súdu nespĺňa požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, keď sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom nevyrovnal so všetkými vyššie uvedenými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. Táto povinnosť súdu je odrazom práva strany žalovaného na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá so všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj pre rozhodnutie o veci podstatnými námietkami žalovaného. Porušením uvedeného práva žalovaného na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej súd žalovanému (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odňal možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Tým, že rozhodnutie prvostupňového súdu neobsahuje žiadne dôvody alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, ktoré žalovaný namietal, znemožnenie žalovanému uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) C. s. p. Odvolací súd bol povinný vysporiadať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami a námietkami žalovaného uvedenými v odvolaní. Keď sa s nimi odvolací súd nevysporiadal a stotožnil sa s odôvodnením rozhodnutia prvostupňového súdu, ktoré nemá náležitosti odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP a uvedený nedostatok sám neodstránil, jeho rozhodnutie je potom nepreskúmateľné a takým arbitrárnym rozhodnutím znemožnil žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva.

8. Za nesprávne právne posúdenie veci žalovaný pokladal nesprávne právne posúdenie otázok:

- a) verejného záujmu
- b) platnosti, resp. neplatnosti kúpnej zmluvy
- c) ušlého zisku. Vo všetkých 3 sa mal odvolací súd odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

9. Žalovaný navrhol aj odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu z dôvodu, že je od neho závislé konanie a rozhodnutie o zvyšku žaloby - o výške nároku žalobcu na náhradu škody. Žalovaný preto navrhol, aby dovolací súd zrušil dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu.

10. Podaním zo dňa 23.9.2019 žalovaný dovolanie doplnil. Doplnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP. Dovolací dôvod sa v tomto doplnení dovolania týka skutočnosti, že prvostupňový súd, ani odvolací súd vo svojich rozhodnutiach riadne a zrozumiteľne neposúdili celý právny základ žalobcom uplatneného nároku, ani neodpovedali na námietku žalovaného, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie o veci v otázke, či žalobcovi vznikla skutočná škoda, ktorú si uplatnil v žalobe sumou 157 339,18 eur na základe tvrdenia, že ide o náklad na odmenu za vypracovanie projektu CITY CENTRA. Žalobca k uvedenému nároku neuviedol v žalobe žiadnu konkrétnu skutočnosť ani nepredložil, neoznačil dôkaz, iba všeobecne uviedol, že mu vznikla škoda vo forme skutočnej škody - nákladov na realizáciu výstavby CITY CENTRA.

11. Žalovaný k uvedenej otázke v písomnom vyjadrení zo dňa 1.12.2016 namietol, že žalobca nepreukázal jej vznik (bod 10. a 13. vyjadrenie). Na pojednávaní dňa 20.4.2017 žalobca prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že do súdneho spisu dokladá listiny preukazujúce zaplatené práce jednak za vypracovanie architektonickej štúdie a projektu, ktoré preukazujú, že tieto sumy boli uhradené (str. 3 ods. 4 zápisnice).

12. Podľa žalobcom predložených dokladov je v zmluve o dielo na vyhotovenie projektu stavby so zhotoviteľom KOSI, s.r.o. zo dňa 19.06.2008 uvedená celková cena za predmet zmluvy 3 950 000 Sk (čo predstavuje 131 115,98 EUR). Z toho možno usúdiť, že ide o sumu 157 339,18 EUR uplatnenú v žalobe, ktorej súčasťou je suma 26 223,196 EUR predstavujúca daň z pridanej hodnoty vo výške 20 %. Podľa článku VI. bodu 6.2. žalobcom predloženej zmluvy o dielo sa cena 3 950 000 Sk skladá zo sumy

220 000 Sk za architektonickú štúdiu, sumy 1 190 000 Sk za projekt stavby pre územné konanie, sumy 1 120 000 Sk za projekt stavby pre stavebné konanie, sumy 1 170 000 Sk za realizačný projekt a sumy 220 000 Sk za práce spojené s realizáciou. Podľa žalobcom predloženej faktúry č. 2012-09, ktorú vyhotovil dodávateľ KOSI, s.r.o. dňa 10.01.2012, vyúčtoval ňou žalobcovi na základe zmluvy o dielo zo dňa 19.06.2008 sumu 7 302,66 EUR za architektonickú štúdiu a 39 500 Sk za projekt stavby pre územné konanie. Podľa kurzového prepočtu zaokrúhlene predstavuje suma 7 302,66 EUR sumu 220 000 Sk a suma 39 500,76 EUR sumu 1 190 000 Sk.

13. Štatutárny zástupca žalobcu E. P. k projektu uviedol vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 20.4.2017, že bol projekt na stavebné povolenie, realizačný (14:06 min zvukového záznamu z pojednávania 20.4.2017), v písomnom vyhotovení zápisnice je uvedené projekt bol hotový aj vlastne je hotový...” (str. 3 ods. 1), Na otázku, kde je projekt uviedol predpokladám, že sa nachádza v našom archíve, ak bude potrebné projekt predložíme. (str. 6 druhý odsek). Ďalší štatutárny zástupca žalobcu Q. G. vo výpovedi na pojednávaní dňa 20.4.2017 uviedol, že kedy bol dokončený projekt si nepamätá (str. 9 ods. 8).

14. Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 12.11.2017 opakovane namietal, že žalobca nepreukázal vznik nákladov 157 339,18 EUR a že nepredložil dôkaz, že takýto projekt bol vyhotovený, predložil iba štúdiu. Žalobca v záverečnej reči k sume 157 339,18 EUR neuviedol žiadne nové skutočnosti, iba zopakoval tvrdenie, ktoré k nej uviedol v žalobe. Prvostupňový súd v medzitimnom rozsudku k vzniku skutočnej škody v sume 157 339,18 EUR neuviedol žiaden zrozumiteľný skutkový a právny záver. Uviedol iba, že žalobcovi vznikla skutočná škoda spočívajúca vo vynaložených nákladoch odmeny za vypracovanie projektu City centra (bod 23., prvá veta odôvodnenia. Žalovaný v odvolaní namietal, že prvostupňový súd v medzitimnom rozsudku pri každom skutkovo samostatnom nároku neposúdil, či boli splnené podmienky na vznik zodpovednosti za škodu. Nedá sa zistiť, z akých skutočností súd vychádzal, akými úvahami sa riadil, keď rozhodol, že žalobcovi vzniklo právo na náhradu škody, teda aj na ušlý zisk. Ani odvolací súd sa vo svojom rozhodnutí k odvolaniu žalovaného žiadnym spôsobom nevyjadril k vyššie uvedenej námietke v otázke vzniku škody, ktorú si žalobca uplatnil v sume 157 339,18 EUR. Iba uviedol, že pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie vecí, v tomto smere sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 387 ods. 2 CSP), keď ani zo strany žalovaného neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také rozhodujúce skutočnosti, s ktorými by sa nevysporiadal súd prvej inštancie.

15. Odôvodnenie odvolacieho súdu, podobne ako v ostatných otázkach, ktoré sú obsahom už podaného dovolania, vôbec nedalo odpoveď na podstatnú otázku sporu, či žalobcovi vznikla škoda predstavujúca skutočnú škodu, o ktorej žalobca tvrdil, že mu vznikla ako náklad na odmenu za vypracovanie projektu. Z odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu vôbec nie je zrejmé, prečo prvostupňový a odvolací súd vyhovel návrhu žalobcu, že má právo na náhradu škody na základe tvrdenia žalobcu, že mu vznikla škoda v dôsledku vynaloženia nákladov na odmenu za vypracovanie projektu - keď žalobca žiaden dôkaz, že bol vypracovaný nejaký projekt nepredložil ani súdy k tejto skutočnosti žiaden dôkaz neuviedli, ani k tomu neodpovedali na námietku žalovaného.

16. Skutočnosť, že v medzitimnom rozsudku súd rozhodol o základe veci a o výške škody má rozhodovať následne je pre otázku, či žalobcovi vznikla škoda nepodstatná, pretože rozhodnutím o základe veci už rozhodol, že škoda vznikla, rozhodnutie o základe veci znamená, že už nastal následok, že už vznikla škoda. V danom prípade, že žalobca vynaložil náklady na odmenu za vypracovanie projektu.

17. Žalovaný podaním zo dňa 17.10.2019 označené ako dovolanie žalovaného poukázal, že v súvislosti s dovolaním podaným JUDr. Jozefom Pikuliakom uviedol, že sa s jeho obsahom stotožnil a preberá jeho jednotlivé časti. Zároveň pre prípad, že by najvyšší súd toto dovolanie posúdil ako doplnenie pôvodného dovolania upriamil pozornosť na novodoplnené dôvody a argumentáciu nachádzajúcu sa v bodoch 4.42. až 4.48., 4.74 až 4.76 a 4.85 až 4.101. dovolania.

18. K dovolaniu podal vyjadrenie žalobca. Navrhol dovolanie odmietnuť, nakoľko dovolacie dôvody nie sú spôsobilé vyvrátiť správnosť právoplatného medzitýmneho rozsudku okresného súdu v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu. Súd prvého stupňa sa veľmi podrobne vysporiadal so všetkými skutočnosťami rozhodnými pre posúdenie základu veci a odvolací súd potvrdil správnosť prieskumu súdu prvého stupňa. Uviedol, že z obsahu dovolania nevyplývajú uvedené dovolacie dôvody. Poukázal na to, že žalovanému uplynula lehota na podanie dovolania dňa 4.10.2019. Nový právny zástupca predložil dovolanie žalovaného dňa 17.10.2019. Takisto nie je jasné, či dovolanie v predmetnom súdnom spore bolo podané oprávnenou osobou a či bolo podané včas.

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“, resp. „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je nielen prípustné, ale aj dôvodné.

20. Dovolací súd k posúdeniu dovolania v zmysle toho či dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 429 CSP) a v zákonom stanovenej lehote (§ 427 CSP) uvádza, že z obsahu súdneho spisu bolo zistené, že dovolanie žalovaného bolo podané a teda aj spísané žalovaným v zastúpení žalovaného a to JUDr. Jozefom Pikuliakom, advokátom, išlo o dovolanie podané dňa 28. augusta 2019 elektronickou formou. V spise sa nachádza splnomocnenie zo strany žalovaného, ktoré bolo udelené JUDr. Jozefovi Pikuliakovi dňa 28. septembra 2016 na zastupovanie žalovaného v súdnom konaní Okresného súdu Žilina sp. zn. 13 C 389/2014 vo veci o zapltenie 5 000 000 eur proti žalobcovi EUROKAPITAL, a.s. Bratislava.

20.1. Z č. l. 715 spisu dovolací súd zistil, že žalovaný udelil splnomocnenie spoločnosti HMG LEGAL s.r.o. Bratislava na právne zastupovanie vo všetkých právnych veciach súvisiacich so súdnym konaním vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 13 C 389/2014 a Krajskom súde Žilina pod sp. zn. 9 Co 18/2019, vrátane podania dovolania, splnomocnenie je zo dňa 5.9.2019.

20.2. Na č. l. 742 spisu sa nachádza oznámenie žalovaného zo dňa 2.10.2019 (súdu doručené dňa 2.10.2019), že v predmetnej právnej veci žalovaný odvolal plnú moc udelenú JUDr. Jozefovi Pikuliakovi s tým, že zastupovanie v predmetnej veci prevzala spoločnosť HMG LEGAL s.r.o. so sídlom v Bratislave. Na č. l. 747 spisu sa nachádza výpoveď mandátnej zmluvy zo strany žalovaného a to vo vzťahu k JUDr. Jozefovi Pikuliakovi. Uvedená výpoveď je zo dňa 5.9.2019. Zároveň na č. l. 748 sa nachádza aj odvolanie splnomocnenia vo vzťahu k JUDr. Jozefovi Pikuliakovi zo strany žalovaného zo dňa 5.9.2017.

20.3. Na č. l. 774 súdneho spisu sa nachádza tzv. dodatočné schválenie prekročenia oprávnenia zo dňa 13.11.2019, ktoré bolo dané zo strany žalovaného vo vzťahu k splnomocnencovi JUDr. Jozefovi Pikuliakovi v zmysle § 33 Občianskeho zákonníka, ktorým žalovaný dodatočne schválil prekročenie oprávnenia splnomocnenca vyplývajúceho zo splnomocnenia zo dňa 28.9.2016, ktoré splnomocnenc prekročil spísaním a podaním dovolania zo dňa 28.8.2019 a doplnením dovolania zo dňa 23.9.2019 v rámci dovolacieho konania v konaní vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 13 C 389/2014 a Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 9 Co 18/2019.

20.4. Najvyšší súd má za to, že dovolanie podané žalovaným zo dňa 28. augusta 2019 (doplnené podaním zo dňa 23.9.2019) bolo spísané a podané advokátom v zmysle § 429 ods. 1 CSP, ktorý advokát aj keď na spísanie a podanie dovolania žalovaného nemal oprávnenie, z obsahu predloženého dodatočného schválenia prekročenia oprávnenia žalovaným mal za to, že toto dovolanie bolo spísané aj podané advokátom, ktorý tak mohol učiniť. Najvyšší súd v predmetnom spore poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33 Cdo 26/2007, podľa ktorého pre dodatočné schválenie právnych úkonov v zmysle § 33 ods. 2 Občianskeho zákonníka pritom nie je stanovená žiadna zvláštna forma. To znamená, že k schváleniu právneho úkonu môže dôjsť písomne alebo ústne a že sa môže stať výslovne alebo iným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosť o tom, čo chcel účastník prejavíť. Uvedené platí i vo vzťahu k právnym úkonom, ktoré pre svoju platnosť vyžadujú písomnú formu. Ak splnomocniteľ dodatočne bez zbytočného odkladu schváli jednanie osoby, ktorá nebola vybavená plnou mocou, je právnymi účinkami takéhoto jednania viazaný. Dodatočné schválenie totiž znamená, že

vznikajú rovnaké právne účinky ako keby právny úkon bol už pôvodne vykonaný splnomocnencom oprávneným konať na základe plnej moci.

20.5. K podaniu zo strany žalovaného, ktoré bolo vykonané v tom čase zástupcom žalovaného HMG LEGAL s.r.o. a to podaním zo dňa 17.10.2019 dovolací súd uvádza, že pokiaľ v bode 2.3. tohto podania žalovaný poukazoval na doplnenie dôvodov v bodoch 4.42. až 4.48., 4.74. až 4.76. a 4.85. až 4.101., súd na rozšírenie týchto dovolacích dôvodov v zmysle § 430 CSP podľa ktorého rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania, na rozšírenie týchto dôvodov dovolania už vzhľadom na uplynutie dvojmesačnej lehoty nemôže prihliadnuť. Táto dvojmesačná lehota uplynula dňa 10.10.2019 a keďže ako je zrejmé zo samotného podania, podanie je zo 17. októbra 2019, na rozšírenie týchto dovolacích dôvodov už dovolací súd v tomto smere prihliadnuť nemôže. Dovolanie podané žalovaným podaniami zo dňa 28.8.2019 a doplnené dňa 23.9.2019 bolo podané v zákonnej lehote dvoch mesiacov podľa § 427 CSP.

21. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádia konania, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

22. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

23. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

24. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

25. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný tak, ako sú obsahovo vymedzené v podanom dovolaní.

26. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v ustanovení § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej

republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

27. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tomto konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019).

28. Právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jednou zo súčastí základného práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), v ktorom je implikované aj právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy. Odôvodnenie je tou časťou rozsudku, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Porušením práva na spravodlivý proces môže byť aj situácia, keď v hodnotení skutkových zistení absentuje určitá časť skutočností, ktoré vyšli najavo, ale súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností nezhodnotil (Zo súdnej praxe č. 37/2010).

29. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu a inú ochranu vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (Zo súdnej praxe č. 56/2008).

30. V zmysle judikatúry ústavného súdu platí, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (II. ÚS 675/2014, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07). Vecná spojitosť odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku.

31. Aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva platí, že judikatúra síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia; ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998).

32. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolateľ namietal po a) porušenie rovnosti strán konania tým, že prvostupňový a odvolací súd neodpovedali na námietky žalovaného, ktoré majú podstatný význam pre rozhodnutie vo veci a po b) nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa a aj odvolacieho súdu v takej miere, že neobsahujú zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu.

33. Z napadnutého rozsudku krajského súdu je zrejmé, že tento založil svoje rozhodnutie na dvoch odsekoch odôvodnenia a to v bode 6. až 7. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Takéto odôvodnenie nespĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia rozhodnutia vyplývajúce z ustanovenia § 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov

účastníkov konania (IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07 a III. ÚS 332/09).

34. Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej novej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 Ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru (I. ÚS 243/07).

35. V danom prípade bolo povinnosťou odvolacieho súdu vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými dovolateľom v konaní pred odvolacím súdom. Podľa názoru dovolacieho súdu sa jedná o podstatné a relevantné argumenty súvisiace s prejednávanou vecou a zároveň sú takej povahy, že bez náležitého nevysporiadania sa s nimi v odôvodnení rozhodnutia, možno dospieť k záveru, že postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu procesných práv dovolateľa v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Strana v spore legitímne očakávala, že odvolací súd sa bude zaoberať nielen podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní, ale aj podstatnými vyjadreniami strany prednesenými v konaní na súde prvej inštancie (čl. 2 ods. 1, 2 Základných princípov CSP).

36. K otázke právnych dôsledkov nepreskúmateľnosti rozhodnutia prijalo Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky stanovisko z 3. decembra 2015, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2016 pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku“, čo je použiteľné aj po zmene procesného poriadku s účinnosťou od 1. júla 2016. Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Namietané náležité neodôvodnenie, prečo odvolací súd bez vysvetlenia svojich právnych úvah týkajúcich sa relevantných argumentov dovolateľa, možno považovať za relevantné z hľadiska druhej právnej vety zjednocujúceho stanoviska najvyššieho súdu prijatého pod R 2/2016.

37. Dovolací súd akcentuje, že aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

38. Civilný sporový poriadok umožňuje odvolaciemu súdu použiť tzv. skrátené odôvodnenie v rozsudku v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožní s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. V takom prípade sa môže obmedziť v odôvodnení len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti ďalšie dôvody. Zákon však vyžaduje, aby aj v prípade skráteného odôvodnenia odvolací súd zaujal jasné stanovisko k podstatným vyjadreniam strán predneseným v konaní na súde prvej inštancie, pokiaľ sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Povinnosťou odvolacieho súdu je zároveň vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Za podstatný je potrebné považovať taký argument, ktorý je relevantný, teda má vecnú súvislosť s prejednávanou vecou a zároveň je takej povahy, že v prípade jeho preukázania (samostatne alebo v spojitosti s ostatnými okolnosťami) môže priniesť rozhodnutie priaznivejšie pre dovolateľa (Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S.,

Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1296 s.).

39. Podľa názoru dovolacieho súdu dovolateľ opodstatnene v konaní namietal, že odvolací súd sa nevysporiadal s jeho uplatnenými odvolacími námietkami, preto sa jedná o podstatné a relevantné argumenty súvisiace s prejednávanou vecou, ktoré sú zároveň takej povahy, že bez náležitého nevysporiadania sa s nimi v odôvodnení rozhodnutia možno dospieť k záveru, že postupom dovolacieho súdu v rozpore s ustanovením § 387 ods. 3 CSP došlo k porušeniu procesných práv dovolateľa v takej miere, že možno konštatovať porušenie práva na spravodlivý proces zaručený čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

40. Dovolací súd poukazuje na rozhodnutie ústavného súdu III. ÚS 314/2018 podľa ktorého odvolací súd je povinný vysporiadať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní aj v prípade tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

41. Podľa § 387 ods. 1 až 3 CSP

(1) Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

(2) Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

(3) Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

42. Citované ustanovenie § 387 ods. 2 CSP umožňuje odvolaciemu súdu použiť tzv. skrátené odôvodnenie rozhodnutia v prípade ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. V takomto prípade sa môže v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Zákon však vyžaduje, aby aj v prípade skráteného odôvodnenia odvolací súd zaujal jasné stanovisko k podstatným vyjadreniam strán predneseným v konaní na súde prvej inštancie pokiaľ sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Povinnosťou dovolacieho súdu je zároveň sa vysporiadať v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

43. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku konštatoval, že pokiaľ ide o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci v tomto smere sa v celom rozsahu odvolací súd stotožnil s napadnutým rozhodnutím s poukazom na § 387 ods. 2 CSP a ďalej poukázal na to, že keďže zo strany žalovaného neboli v priebehu dovolacieho konania tvrdené také rozhodujúce skutočnosti s ktorými by sa nevysporiadal súd prvej inštancie preto rozhodol postupom podľa § 387 ods. 2 CSP. Je teda nutné konštatovať, že odvolací súd sa v odôvodnení žiadnym spôsobom nevysporiadal s odvolacími námietkami odvolateľa, iba konštatoval správnosť dôvodov uvedených okresným súdom ako súdom prvej inštancie. Dovolateľ v rámci odvolania pritom poukazoval na to, že sa odvolací súd nezaoberal posúdením právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, že nebola preukázaná príčinná súvislosť vzniku škody, keď príčinou porušenia povinnosti bolo rozhodnutie katastrálneho úradu, ktorý zamietol návrh na vklad kúpnej zmluvy, takisto sa nevysporiadal s tvrdením žalovaného o absolútne neplatnej kúpnej zmluve a ostatnými odvolacími námietkami, ktoré ani neposúdil, či sú alebo nie sú k prejednáwanej veci podstatné, resp. nepodstatné. Posúdenie veci krajským súdom sa tak neodrazilo v jasnom a zrozumiteľnom zodpovedaní všetkých právnych a skutkovo relevantných otázok v prejednáwanej veci.

44. Dovolací súd konštatuje, že absencia vysporiadania sa s podstatnými tvrdeniami dovolateľa uvedenými v odvolaní v napadnutom rozsudku krajského súdu je tak závažným nedostatkom tohto rozhodnutia, ktorého intenzita sama o sebe zakladá porušenie dovolateľovho namietaného základného

práva aj s poukazom na čl. 46 ods. 1 Ústavy aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

45. So zreteľom na vyššie uvedené dôvody dovolací súd konštatuje, že dovolateľ opodstatnene namietol porušenie jeho procesných práv v takej miere, že postupom súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Nerešpektovaním pravidla riadneho odôvodnenia rozhodnutia súdu došlo v konaní k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f) CSP, ktorá zakladá nielen prípustnosť dovolania ale zároveň aj jeho dôvodnosť.

46. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 420 CSP, dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal správnosťou právnych záverov na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu (napr. rozhodnutie 1 Cdo 44/2015, 2 Cdo 111/2014, 3 Cdo 4/2012, 8 Cdo 137/2015 a 7 Cdo 212/2014).

47. Dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v súlade s § 449 ods. 1 CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

48. V ďalšom konaní je odvolací súd povinný opätovne prejednať a rozhodnúť odvolanie žalovaného, v súlade s náležitosťami odôvodnenia vyplývajúcimi z ustanoveniami § 393 ods. 2, 3 CSP rozhodnutie presvedčivo a riadne zdôvodniť. Vysloveným právnym názorom uvedeným v tomto ustanovení je odvolací súd viazaný (§ 455 CSP).

49. O návrhu žalovaného na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia (mal na mysli odklad právoplatnosti napadnutého rozhodnutia) v zmysle § 444 ods. 2 CSP dovolací súd už nerozhodoval, vzhľadom k tomu, že došlo k zrušeniu napadnutého rozhodnutia.

50. O nároku na náhradu trov pôvodného konania a trov dovolacieho konania rozhodne odvolací súd v novom rozhodnutí vo veci samej (§ 453 ods. 3 CSP).

51. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.